GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA" IESE ÎN FIECARE DI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése luni 6 fior., pe trei luni 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe şése luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

ANULŬ L.

SE PRENUMERĂ:
a poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţi.

ANUNCIURILE:
O seriă garmond ... cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare
[illegible] nu se retramitŭ.

Nr. 258 — *Luni, Marţi, 24 Noemvre (6 Decemvre).* — 1887.

Braşovŭ, 23 Noemvre 1887.

De alaltaerĭ séră Francia are unŭ nou preşedinte alŭ Republicei.

Nu de multŭ a comunicatŭ ministru preşedinte Rouvier de pe tribuna camerei francese, că în urma unorŭ influinţe din cercurile mai înalte a fostŭ rugatŭ şi Sadi-Carnot, pe când era ministru de finance, sĕ facă unorŭ persóne unele favorurĭ pe conta visteriei statului, iertându-le dările ce le datoreau, favorurĭ pentru carĭ a fostŭ trasŭ în cercetare Wilson, dér că Sadi-Carnot consciu de datoria sa a respinsŭ cererile de felulŭ acesta. Acéstă împărtăşire fù primită de întréga cameră cu sgomotóse aplause. Lui Sadi-Carnot, care era presentŭ, îi curgeau lacrimĭ din ochĭ de emoţionatŭ ce era. Elŭ nu visa atuncĭ, că peste câteva dile partidele republicane reunite îlŭ vorŭ proclama preşedinte alŭ Republicei.

Şi faţă cu alegerea sĕvêrşită Sâmbătă séra de congresulŭ francesŭ în Versailles s'a adeveritŭ proverbulŭ nostru, că „nu-i pentru cine se gătesce, ci pentru cine nimeresce".

Era vorba de a se alege unulŭ din iluştrii bărbaţĭ de statŭ ai Republicei: Ferry, Freycinet, Brisson, orĭ vestitulŭ generalŭ Saussier, care era candidatŭ din partea partidelorŭ monarhice.

In adevĕrŭ, la votările cele dintâiu a primitŭ fie-care din aceştĭ candidaţi unŭ numĕrŭ considerabilŭ de voturĭ, dér n'a întrunitŭ nicĭ unulŭ din ei maioritate de voturĭ.

Maioritatea absolută era de 414 voturĭ. La prima votare au primitŭ Ferry 212, Freycinet 76, Brisson 26, generalulŭ Saussier 148, ér Sadi-Carnot 303 voturĭ. Nicĭ unulŭ nu avea dér maioritatea şi Sadi-Carnot avea cele mai multe voturĭ. Atuncĭ vĕdêndŭ acestŭ resultatŭ Ferry şi Freycinet în interesulŭ solidarităţii partidelorŭ republicane au repăşitŭ dela candidatură şi la votarea a doua, la care s'au datŭ cu totulŭ 833 voturĭ, primì Sadi-Carnot 616 voturĭ şi prin urmare fù proclamatŭ preşedinte alŭ Republicei. Candidatulŭ monarchiştilorŭ reuniţi, generalulŭ Saussier, primì 188 de voturĭ.

Dintre tóte candidaturile republicanilorŭ aceea a lui Ferry, care este mereu acusatŭ că înclină spre pace cu Germania, a fostŭ mai înverşunatŭ combătută de cătră radicalĭ. Décă s'ar fi alesŭ Ferry, arŭ fi isbucnitŭ de sigurŭ marĭ turburărĭ în Parisŭ.

Se credea mai întêiu, că voturile republicanilorŭ se vorŭ împărţi între Ferry şi Freycinet şi era mare temerea că în casulŭ acesta monarchiştii ar fi pututŭ sĕ iésă învingĕtorĭ cu candidatulŭ lorŭ. Dér abnegaţiunea patriotică a lui Ferry a împiedecatŭ scisiunea şi aprópe toţĭ republicanii au votatŭ pentru Sadi-Carnot.

Sadi-Carnot, care este numai în etate de cincĭdecĭ de anĭ, nu se numĕră nicĭ între oratorii marĭ, nicĭ între bărbaţii de statŭ cei mai însemnaţĭ ai Franciei, dér are avantagiulŭ de a se bucura de stima şi respectulŭ tuturorŭ ca purtătorulŭ unui nume gloriosŭ în istoria republicei şi ca unŭ bărbatŭ cu caracterŭ firmŭ, cu principii tarĭ republicane şi cu maniere blânde şi simpatice.

Buniculŭ nou alesului preşedinte a fostŭ unulŭ din cei mai vestiţĭ beliducĭ ai primei republice francese, Carnot învingĕtorulŭ dela Vattignies şi mare ministru de rĕsboiu alŭ republicei. Acestŭ Carnot s'a distinsŭ prin firmitatea cu care a aperatŭ principiile republicane şi totŭ aşa le-a apĕratŭ şi fiulŭ sĕu, tatălŭ actualului preşedinte Sadi-Carnot, care a figuratŭ cu onóre ca ministru de instrucţiune în guvernulŭ republicei a doua francese.

Prin alegerea nepotului marelui Carnot congresulŭ din Versailles a scăpatŭ republica de adĭ, a treia, de o mare crisă, de un mare periculŭ ce-o amenința. Neînţelegerile şi desbinările între republicanĭ ajunseseră culmea lorŭ şi deja se pregăteau monarchiştii sĕ ia în primire moştenirea republicei, alŭ căreia regimŭ prin evenimentele din urmă fusese greu compromitatŭ.

Ni se telegrafiază, că resultatulŭ alegerei congresului a mulţumitŭ poporaţiunea din Paris. Vedea-vomŭ décă republicanii vorŭ sci sĕ profite de situaţiunea favorabilă, ce le-a creat'o pe neaşteptate alegerea lui Sadi-Carnot, fiindŭ solidarĭ şi de aici încolo. Cum îşĭ vorŭ săra aşa vorŭ mânca.

Scrisorĭ de aderinţă adresate generalului Traianŭ Doda.

Ilustrisime Domnule Generalŭ!

Comitetulŭ permanentŭ electoralŭ alŭ partidei naţionale române din comitatulŭ Satu marelui cu tótă însufleţirea ia actŭ despre bărbătésca ţinută a Ilustrităţii Tale, manifestată în epistolele adresate cătră preşedintele dietei ţĕrei unguresci. Aderămŭ din sufletŭ, cu tótă tăria convingerei, la ideile politice-naţionale ce le-ai declaratŭ în faţa lumei culte.

Din inima nóstră ai vorbitŭ, convingerea nóstră o-ai esprimatŭ.

Suntemŭ mândri, că între aceste giurstărĭ nefaste avemŭ atarĭ bărbaţĭ resoluţĭ, avemŭ în persóna Ilustrităţii Tale unŭ conducĕtorŭ chiămatŭ; Te vomŭ urma şi de acum înainte cu totŭ devotamentulŭ, dorimŭ numai ca geniulŭ naţiunei sĕ se pronunţe, că după ce s'a constatatŭ înaintea lumei civilisate, că în patria nóstră suntemŭ eschişĭ din cadrulŭ constituţiunei ţĕrei, ce avemŭ de a face mai departe pentru salvarea demnităţii nóstre naţionale?

Suntemŭ şi ne declarămŭ solidarĭ cu Ilustritatea Ta în tóte câte le-ai declaratŭ despre fidelitatea Românilorŭ cătră înaltulŭ Tronŭ, cătră patria şi naţiunea nóstră.

Primesce, Ilustrissime Domnule, espresiunea deosebitei nóstre stime şi veneraţiunĭ, ce 'Ţĭ păstrămŭ! *Comitetulŭ electoralu.*

Pentru autenticitatea copiei:

la încredinţarea comitetului.
Alesiu Popŭ,
notarŭ ad hoc.

Cronica politică.

„Norddeutsche Allg. Zeitung" reproduce scirea dată de „Provinzial-Zeitung", cumcă cu ocasiunea *visitei Ţarului în Berlinŭ, Bismark*. într'o scrisóre cătră ambasadorulŭ rusŭ Şuvaloff, *s'a rugatŭ pentru o audienţă la Ţarulŭ.* Acesta a comunicatŭ cancelarului germanŭ prin Muravieff, că e gata a-lŭ primi. „Nordd. Allg. Ztg." observă, că scirea e adevĕrată şi că după starea lucrurilorŭ nicĭ nu se puté altfelu. Cancelarulŭ s'ar fi făcutŭ chiar vinovatŭ de nepoliteţă, décă n'ar fi cerutŭ în forma obicĭnuită o audienţă la înaltulŭ óspe alŭ împĕratului. Ce privesce pe Ţarulŭ, puté sĕ i-o acorde orĭ sĕ i-o refuse.

In privinţa *scrisorilorŭ şi depeşilorŭ falsificate*, „Berliner Tageblatt" şi diarele din Petersburg anunţă, că *Herbert Bismark*, fiulŭ cancelarului, *va pleca la Petersburg* ca sĕ esamineze corespondenţa diplomatică falsificată. Mai multe foi dorescŭ sĕ se publice în curêndŭ actele falsificate, după ce Orleaniştii négă totŭ. „Kölnische Zeitung" atacă fórte violentŭ pe princesa *Clementina de Coburg* pentru egoismulŭ ei nesaţiabilŭ şi pentru mândria ei escesivă de mamă. „Ea nu se întrébă, décă Europa se încurcă într'unŭ rĕsboiu sângerosŭ fără sfêrşitŭ. Germania nu e legată cu casa ei. Décă prinţulŭ Ferdinand s'ar fi consideratŭ ca prinţŭ germanŭ, ar fi trebuitŭ sĕ céră aprobarea împĕratului şi a familiei Coburg. Dér asta nu s'a făcutŭ. Prinţulŭ Ferdinand nu s'a dusŭ aşadér în Bulgaria ca Germanŭ". Cum vedemŭ, astea suntŭ scuse înaintea Rusiei.

„Standard" află, că *prinţulŭ Ferdinand* înainte d'a se duce în Bulgaria *s'a adresatŭ Ţarului*, ca la ultimulŭ ajutorŭ, esprimându'i desaprobarea sa asupra politicei urmate de prinţulŭ de Battenberg şi deplângêndŭ înstrăinarea dintre Bulgaria şi puterea aceea, căreia are a'i mulţămi esistenţa. Elŭ — dise — ar fi decisŭ sĕ îndrepteze erorile din trecutŭ şi sĕ rĕstabiléscă vechiulŭ simţĕmêntŭ de lealitate. Esistă motivŭ d'a admite, că câţĭ-va pretinĭ d'ai prinţului Ferdinand, spre a'i asigura bunăvoinţa Ţarului, au mersŭ până a presenta cancelariei ruse documente care conţineau încurajerĭ din partea principelui Bismark, precum şi promisiunĭ din parte'i că-lŭ va sprijini în tăcere, décă prinţulŭ Ferdinand va continua a'şĭ acomoda politica sa declaraţiunilorŭ contelui Kalnoky în privinţa liberei şi independentei desvoltărĭ a statelorŭ balcanice şi a eschiderei influenţei streine preponderante. Aceste documente se pare că au convinsŭ pe Ţarulŭ despre echivocitatea principelui Bismark, care la timpulŭ sĕu declarase oficialŭ celorŭ din Petersburgŭ, că elŭ desaprobă suirea prinţului Ferdinand pe tronulŭ Bulgariei. „Petersburger-Zeitung" dice că scrisorile ce au sĕ fiă cercetate, suntŭ scrisorĭ adresate prinţului de Coburg, dér pe care cancelarulŭ germanŭ le-a declaratŭ de falsificate.

Preşedintele republicei francese Grévy a fostŭ nevoitŭ, în urma votului aprópe unanimŭ — fără trei, — alŭ camerei, în fine sĕ'şĭ dea demisiunea, spre a evita orĭ-ce nenorocire pentru republică. Respunderea însĕ pentru cele ce s'ar puté întêmpla o lasă celorŭ carĭ l'au silitŭ se demisioneze. Grévy, care are marĭ merite pentru republică, a părăsitŭ fără regrete puterea, dér întristatŭ că după ce de douĕ orĭ a fostŭ alesŭ preşedinte, cu tótă înţelépta lui guvernare în timpurĭ destulŭ de critice, a fostŭ cu puterea constrinsŭ a demisiona. Se mângăe însĕ că Francia, lăsată fiindŭ într'o astfelŭ de crisă în mijloculŭ Europei înarmate, este în stare sĕ'şĭ apere onórea şi drepturile sale.

Generalulŭ *Boulanger* împreună cu ceilalţĭ generalĭ, carĭ fuseseră adunaţĭ în Parisŭ pentru lucrările de classare, în urma ordinului primitŭ s'au dusŭ repede pe la corpurile lorŭ spre a îngriji ca se fiă gata pentru orĭ-ce eventualitate.

Se semnaléză că *împrejurulŭ Parisului au sositŭ trupe nouĕ* care campéză cu caii lorŭ înşelaţĭ, gata la orĭ-ce casŭ de periculŭ pentru republică.

O telegramă din Roma a lui „Neue Freie Presse", spune că scirea după care *episcopulŭ Freppe a recomandatŭ legitimiştilorŭ în numele Papei alegerea d lui Ferry ca preşedinte alŭ Republicei,* pentru care a cetitŭ şi arĕtatŭ chiar o scrisóre papală, se adeveresce. Unŭ personagiu din jurulŭ Papei, vorbindŭ acum o sĕptĕmână de crisa francesă, se rostì astfelŭ: Este sigurŭ că între candidaţii, Ferry are cele mai multe şanse. Pentru ce? Pentru că apare partidelorŭ monarchice ca omulŭ celŭ mai potrivitŭ stărei de lucrurĭ, ér Papa va întrebuinţa tótă înrîurirea sa pe lângă monarchiştĭ în favorulŭ lui *Ferry,* care pe timpulŭ petrecerei sale la Roma în 1886 *a făgăduitŭ Papei a ocroti interesele bisericei.*

De altmintrelea în *contra lui Ferry* au fostŭ îndreptate manifestaţiunile de până acum în Parisŭ. Alegerea lui ca preşedinte e împreunată cu marĭ temerĭ de turburărĭ, ba chiar de revoluţiune.

Emigranţii bosniacĭ şi herţegovinenĭ.

„Radicalulŭ", organulŭ partidei radicale din Serbia, care n'a primitŭ fusiunea, publică o scrisóre a emigranţilorŭ din Bosnia şi Herţegovina

la adresa d-lui Crispi, primulŭ ministru alŭ Italiei.

Emigranţii facŭ imputărĭ d-lui Crispi pentru că a încheiatŭ alianţă cu Austria şi descriu réua impresiune pe care a făcut'o discursulŭ lui asupra emigranţilorŭ. A vorbi de alianţă cum că ea ar avea în vedere protecţiunea şi libertatea popórelorŭ balcanice, când tendinţele Austriei suntŭ destulŭ de cunoscute, este absurdŭ. Scrisórea espune apoi relaţiunile de mai nainte ale Austriei cu Italia, amintesce luptele pentru libertate ale lui Garibaldi şi ale întregei naţiunĭ italiane, relevéză atitudinea d'atuncĭ a domnului Crispi şi promisiunea dată de dênsulŭ Bosniacilorŭ şi Herţegovenilorŭ, şi după ce atacă cu violenţă pe Austria, stêrşesce prin a protesta în modŭ solemnŭ contra trădărei faţă cu libertăţile popórelorŭ balcanice şi ale naţionalităţei sêrbescĭ.

In numele a 3000 de emigranţĭ, se esprimă speranţa că Italienii vorŭ trage odată la rĕspundere pe d. Crispi pentru alianţa nefirescă pe care a încheiat'o. Scrisórea este semnată de 10 persóne dintre care unele trăescŭ în Bucurescĭ, altele în Belgradŭ.

Afacerea D-rului Vasiliu Lucaciu.

Estrasŭ

din protocolulŭ luatŭ în şedinţa ordinară a comitetului clubului electoralŭ naţionalŭ romanŭ din comitatulŭ Satmarelui, ţinută în Baia-mare la 29 Noemvre 1887.

2. M. O. D. Alesiu Berinde propune, că ar fi timpulŭ, ca membrii clubului naţionalŭ sĕ şĭ arate aderinţa către Clarissimulŭ domnŭ Vasiliu Lucaciu pentru ţinuta lui naţională, şi condolinţa pentru suferinţele, ce le-a înduratŭ în timpulŭ proximŭ.

După o vorbire însufleţitóre a M. O. D. Gavrilu Lazarŭ, se primesce moţiunea:

„Ne putêndŭ presupune, că cu ocasiunea alegerilorŭ ablegaţilorŭ dietali d-lŭ Dr. Vasiliu Lucaciu ar fi comisŭ vre-o ilegalitate, ba luândŭ scire din foile publice, că suferinţele sale de închisóre preventivă numai din presupunere şi temere, că martorii vorŭ fi influinţaţĭ, şĭ-au trasŭ originea, în contra ordinaţiunilorŭ mai înalte şi praxei judecătorescĭ, după care preoţii gr. catolicĭ asemenea cu cei rom. catolicĭ la închisóre preventivă numai prin punerea sub inspecţiunea Episcopatului şi investigaţiunea numai dela olaltă cu doi preoţĭ se póte efectui; — mai încolo vĕdêndŭ, că în scurtŭ timpŭ s'a eliberatŭ, din ce deducemŭ, că nicĭ investigaţiunea n'a desvĕlitŭ fapte nelegale şi va fi achitatŭ: ne esprimămŭ condolinţa nóstră pentru suferinţele sale, şi bucuria pentru că a revenitŭ între noi, sperândŭ, că de totulŭ va fi achitatŭ“.

Pentru autenticitatea acestui estrasŭ,

Alesiu Popŭ not. ad hoc.

SCIRILE DILEI.

Ni se scrie dela *Blaşŭ* cu data 4 Decemvre n.: „Erĭ, cu ocasiunea sĕrbătórei „Intrărei în biserică“, la celebrarea liturgiei a pontificatŭ în catedrala Blaşiului Escelenţa Sa Metropolitulŭ dr. Vancea, care după săvêrşirea cultului divinŭ anunţă de pe catedra archi-episcopéscă denumirea şi întărirea făcută la recomandarea Escelenţei Sale din partea Maiestăţii Sale monarchului, în sensulŭ căreia d-lŭ canonicŭ lectorŭ Constantinŭ Papfalvi este înaintatŭ la rangulŭ de canonicŭ prepositŭ, în loculŭ rĕposatului T. Cipariu, şi aşa succesive suntŭ înaintaţĭ cu câte unŭ gradŭ mai nainte şi ceilalţĭ domnĭ canonicĭ. După aceea s'a datŭ cetire diplomelorŭ sosite şi subsemnate de Maiestatea Sa, contrasemnate de Trefort (în limba maghiară), 6 la numĕrŭ; a 7-a diplomă, în limba română, dată de Escelenţa Sa Metropolitulŭ şi de Capitulŭ pentru denumirea de canonicŭ teologicŭ a d-lui vicarŭ foraneu din Făgăraşŭ, Alesandru Micu, care încă era de faţă, slujindŭ şi dênsulŭ împreună cu ceialalţĭ preoţĭ. După aceea a invitatŭ Escelenţa Sa pe d-nii canonicĭ sĕ-şĭ ocupe locurile în biserică după rangulŭ la care au înaintatŭ, împreună cu tóte drepturile şi favorurile nouĕlorŭ rangurĭ, şi în fine dorindu le viéţă şi tăriă pentru ca sĕ potă corĕspunde nouĕlorŭ sarcinĭ demnitare. La acésta a rĕspunsŭ noulŭ prepositŭ, d-lŭ C. Papfalvi, mulţumindŭ Escelenţei Sale pentru încredere etc. Cu unŭ »Sĕ trăiescă« s'a finitŭ actulŭ acesta.“

—x—

Fóia bugetară din *Cluşiu* s'a cătrănitŭ focŭ pe preoţii gr. cat. din tractulŭ protopopescŭ alŭ Cluşiului, carĭ au protestatŭ contra ordinaţiunei ministrului unguerescŭ de comunicaţiune, prin care se ordonă maghiarisarea adreselorŭ scrisorilorŭ scutite de porto ale oficielorŭ nóstre bisericescĭ. Nu găsesce fóia bugetară nicĭ unŭ cuvêntŭ contra ministrului, care nesocotesce legile, der numesce pasulŭ bravilorŭ noştri preoţĭ: „păşire agitatóre de naţionalitate“. — Ce mai *drăguţă* de fóiă! Nu de géba e fóiă bugetară.

—x—

»Patrioţii« au ajunsŭ de se pălmuescŭ pe stradă. Inceputulŭ s'a făcutŭ în *Alba-regală* pe pieţa dinaintea palatului episcopescŭ. Unŭ tinĕrŭ pălmui pe o damă, care într'unŭ foiletonŭ alŭ unei foi locale atacase onórea surorei lui, fără ca la provocările familiei atacate sĕ-'şĭ revoce insulta.

—x—

Calea ferată *Mureşŭ-Ludoşŭ-Budatelecŭ*, care face parte din linia Mureşŭ Ludoşu-Bistriţa, se va preda comunicaţiunei, precum se dice, la 6 Decemvre n.

—x—

In noptea de 19 spre 20 Noemvre n. s'a cufundatŭ vaporulŭ „Schollen«, ce călĕtorea spre New-York. Intre cei scăpaţĭ dela mórte se află şi *doi Saşĭ* călĕtorĭ, anume Kathar. Frohlich şi Simon Binder din comuna *Rechişdorf*, din Transilvania. Intre cei *înecaţĭ* în mare de asemenea se află *doi Saşĭ* transilvănenĭ, Ioh. Tellmann din comuna *Nemsa* (Niemesch) şi Stef. Schenker din *Aţelŭ*.

—x—

Comptabilulŭ ministeriului de honvedĭ, Balázs Gábor, *s'a împuşcatŭ* Joi în sĕptĕmâna trecută pe mormêntulŭ din Budapesta alŭ fratelui sĕu Balazs Sandor, care fusese bibliotecarŭ alŭ teatrului naţionalŭ maghiarŭ şi care muri astă-vară de asemenea prin sinucidere.

—x—

După o incunosciinţare a căilorŭ ferate ungare ale statului, dela 10 Decemvre n. încolo terminulŭ de pĕnĕ acum de 10 óre fixatŭ pentru *descărcatulŭ vagónelorŭ* în tóte staţiunile se reduce la 6 óre.

—x—

Preotulŭ gr. or. *Daniilŭ Constantinescu* din *Cacova* a suferitŭ, prin incendiu, o pagubă de 130 fl.

—x—

Intre *trupele române* din garnisóna *Bucurescĭ*, precum şi în scólele militare din Bucurescĭ şi Iaşĭ, apoi în scólele civile din Iaşĭ s'a ivitŭ bóla de ochĭ numită „conjunctivita granulósă“. Scólele bântuite de acéstă bólă s'au închisŭ. De asemenea *armata rusă din Basarabia* este forte violentŭ bântuită de acéstă bólă. „Epoca“ spune că spitalele militare gemŭ de bolnavĭ. Scólele civile din Odessa au fostŭ închise.

—x—

Despre *têrgulŭ de rîmătorĭ dela Severinŭ* scrie »Curierulŭ Financiarŭ: „Succesulŭ acestui têrgŭ pe di ce merge se accentuéză şi mai multŭ. Buletinulŭ direcţiunei din cursulŭ sĕptĕmânei constată: 9,589 rîmătorĭ intraţi dela 15 Iunie pănă la 6 Noemvrie 1887 inclusivŭ. Din aceştia 1 a peritŭ sub durata carantinei; 32 au fostŭ esterminaţĭ din causa bólei de dinţĭ; 300 s'au vêndutŭ pentru interiorulŭ ţĕrei şi 1037 pentru Steinbruch. Au mai rĕmasŭ decĭ în salaşe spre îngrăşare 8219 rîmătorĭ. Sănătatea vitelorŭ este escelentă. Preţurile vêndărei au variatŭ între 60 şi 61 centime kilogramulŭ“.

—x—

Suntemŭ rugaţĭ a rectifica notiţa nóstră privitóre la *representaţiunea* piesei »Tutorulŭ“, arătândŭ, că *prenotările* la locurĭ nu sĕ primescŭ la librăria d-lui Nicolae I. Ciurcu, ci *în biuroulŭ de spediţiune alŭ d-lui Ioanŭ Duşoiu jun., Têrgulŭ straelorŭ, No. 148.*

Literatură. *Etude historique sur le peuple roumain* par *A. D. Xenopol,* professeur d'histoire roumaine à l'Universite de Jassy. (Studii istorice asupra poporului românŭ). Sumarulŭ acestei importante scrierĭ este următorulŭ: I. Les guerres daciques de l'Empereur Trajan (Rĕsbóiele dacice ale împĕratului Traianŭ). II. Les guerres russo-turques et leur influence sur les pays roumains: Pierre le grand, Brancovane et Cantemir; Guerre de 1736, paix de Belgrade 1739; guerre de 1774; rapt de la Bukovine 1775; guerre de 1787, paix de Jassy 1792, guerre de 1812; rapt de la Basarabie. Documents relatifs à la perte de la Bukovine. (Rĕsbóiele ruso-turcescĭ şi influinţa lorŭ asupra ţĕrilorŭ române. Petru celŭ mare, Brâncoveanu şi Cantemirŭ; rĕsboiulŭ din 1736, pacea dela Belgradŭ 1739; rĕsboiulŭ din 1774; răpirea Bucovinei 1775; rĕsboiulŭ din 1787, pacea dela Iaşĭ 1792; rĕsboiulŭ din 1812; răpirea Basarabiei. Documente relative la perderea Bucovinei) Scrierea acésta de valóre a apărutŭ în *Iaşĭ* la *Fraţii Saraga*, librarĭ-editorĭ; e unŭ volumŭ de peste 300 pagine în 18° şi costă 4 francĭ.

Distribuirea puscilorŭ cu repetiţiă.

Distribuirea puscilorŭ cu repetiţiă la trupele din armata comună a începutŭ. Pănă în Martie vorŭ fi înarmate două corpurĭ de armată cu puscile de 11 milimetre, comandate încă în anulŭ trecutŭ în numĕrŭ de 90,000 şi din care jumĕtate suntŭ gata, fiindŭ trimise deja mai tóte în arsenalulŭ din Viena.

In urma modificării calibrului de 11 milimetri în calibru de 8 milimetri, armata comună va fi înarmată cu timpulŭ cu două felurĭ de puscĭ cu repetiţiă, şi pănă când se va fabrica numĕrulŭ necesarŭ de puscĭ cu repetiţiă pentru înarmarea tuturorŭ trupelorŭ, acestea vorŭ fi înarmate, celŭ puţinŭ timpŭ de doi anĭ, cu trei felurĭ de puscĭ: puscĭ cu repetiţiă de 11mm., puscĭ cu repetiţiă de 8mm., şi puscĭ Werndl de pănă acum.

Desavantagiulŭ acestei neuniforme înarmărĭ, în casŭ când ar isbucni în acestŭ timpŭ unŭ rĕsboiu, e recunoscutŭ de militarĭ.

Inarmarea se va face treptatŭ după corpurĭ de ar-

FOILETONU.

Câteva noţiunĭ despre industriă şi despre însemnătatea ei.

Discursŭ ţinutŭ de prof. *Ars. Vlaicu,* cu ocasiunea sĕrbărei sf. Sofii, în sala gimnasiului rom. din Braşovu.

(Fine).

Afară de aceea câtŭ de uşóră şi comódă nu este munca meseriaşilorŭ pe lângă lucrările atâtŭ de brute ale agriculturei, carĭ prin opintirile neîntrerupte fisice reducŭ pe omŭ la o stare cu totulŭ animalică. Şi productulŭ muncei este cu multŭ mai rentabilŭ, mai abundantŭ la cei dintâi decâtŭ la cei din urmă. Rentabilitatea acésta resultă din circulaţiunea mai uşóră şi mai repede a articolelorŭ industriale şi din întrebuinţarea lor generală, ceea ce are dreptŭ resultatŭ, că pe când o di de lucru la câmpŭ abia se plătesce cu 50—60 cr. munca de o di a unui industriaşŭ se retribuesce cu de două, de trei şi chiar de mai multe orĭ atâta, fiind ea impreunată încâtva şi cu o muncă intelectuală în acelaşĭ timp. Decĭ nicĭ nu are sĕ ne mire împrejurarea că „meseriaşulŭ“, cum sună dicala poporală, »este totŭ cu banulŭ în mână.« De asemenea este lucru forte naturalŭ de a vedé între meseriaşii noştri — cu multŭ pré puţinĭ la numĕrŭ — dér cu deosebire la cei streinĭ, ómenĭ cu o cultură mai înaltă, cu multŭ superióră plugarilorŭ, câştigată pe deoparte prin contactulŭ reciprocŭ cu lumea, cea mai diferită, pe de altă parte prin posibilitatea oferită de mijlócele materiale, de carĭ mai uşorŭ potŭ dispune aceia.

Astfelŭ se desvóltă în ei cu multŭ mai uşorŭ cunoscinţa de sine, spiritulŭ de libertate şi modulŭ de viéţă constituţională, condiţiunile principale pentru asigurarea progresului unei naţiunĭ! O viéţă mai comodă şi o mulţumire cu sine mai mare asigură liniştea generală şi acolo unde sciinţa a începutŭ deja a face sĕ rĕsară mlădiţe, morala cu preceptele ei rigorose vine sĕ le îndrepteze şi dirige în direcţiunea cea mai convenabilă cea mai avantagiósă, cea mai sigură pentru prosperitatea societăţii. Aşĭ mai puté cita o mulţime de alte avantage, căcĭ forte mare este numĕrulŭ lorŭ, dér de o cam dată mĕ mărginescŭ a dice că industria are aceste două avantage marĭ pentru omenire: Mărirea bunei stărĭ a omenirei printr'o satisfacţiune mai uşóră a trebuinţelorŭ şi promovarea culturii în tóte păturile sociale, în tóte direcţiunile provocate prin contactulŭ reciprocŭ şi ajutată prin mijlócele disponibile. Scurt: industria procură omului avere şi cultură!!

Pănă mai în timpulŭ din urmă însĕ la noi Românii ramura industrială nu numai că a fostŭ necunoscută şi neîmbrăţişată, dér chiar despreţuită! Rarŭ Românŭ era acela, care, lăsându la o parte vechia tradiţiune: »cum a trăitŭ tata, am trăitŭ şi eu şi vei trăi şi tu« îşĭ lua copilulŭ sĕ-lŭ ducă la oraşŭ şi sĕ-lŭ dea la vre-o meseriă, căcĭ îşĭ dicea: „decă nu potŭ se facŭ domnŭ din elŭ, — ca şi cum funcţionarismulŭ séu profesionalismulŭ ar ferici mai multŭ decâtŭ industria — mai bine îlŭ ţinŭ acasă sĕ lucre alăturea cu mine şi sĕ nu-lŭ supunŭ maltratărilorŭ stăpânilorŭ, căcĭ şi aşa omŭ mai pricopsitŭ nu potŭ face din elŭ“ şi alte multe de felulŭ acesta. Mai bine satulŭ întregŭ îşĭ procură tóte articolele trebuincióse dela unŭ măestru streinŭ, care s'a încuibatŭ acolo şi îşĭ esercitéză meseria sa bine séu rĕu dér de sigurŭ în detrimentulŭ tuturorŭ, decât vre-unulŭ din locuitorĭ sĕ se decidă a da măcarŭ pe alŭ patrălea fiiu alŭ sĕu sĕ înveţe vre-o meseriă şi astfelŭ în curêndŭ totŭ satulŭ devine tributarulŭ acestuia, care are aşa dicêndŭ unŭ monopolŭ. Cu atâtŭ mai rĕu era — şi durere este încă şi adĭ — în oraşe unde Românii ne posedândŭ pămênturĭ şi capitale suntŭ avisaţĭ la lucrulŭ mânilorŭ lorŭ. Acolo sărăcia este la culme şi virtutea nu constă în a desfăşura cea mai mare activitate fisică şi intelectuală pe tóte terenele, ci în a suferi lipsele celorŭ mai multe lucrurĭ şi într'o durată câtŭ mai îndelungată.

Poporaţiunea nóstră braşovénă ne înfăţişéză în parte unŭ tristŭ tablou despre acéstă stare de lucrurĭ

mată, ca celŭ puținŭ infanteria unuia și aceluiașĭ corpŭ sĕ fiă înarmată cu acelașĭ felŭ de puscĭ, spre a se evita, precum se crede, pericululŭ d'a se da trupelorŭ unui corpŭ munițiune nepotrivită, adecă dela puscĭ cu repetițiă pentru Werndl și viceversa.

Doi binefăcĕtorĭ ai bisericei și ai scólei.

Domnule Redactorŭ! Binevoițĭ, Vĕ rugămŭ, a publica următorele:

Este în de obște cunoscutŭ, cu câte greutățĭ au a se lupta bisericile și scólele nóstre cu deosebire în comunele, pe care împrejurările nu le-au iertatŭ sĕ ajungă la o stare mai bună materială. Multe din aceste bisericĭ și școle ar fi decădutŭ cu desĕvêrșire, sĕu celŭ puținŭ nu șĭ-ar fi pututŭ îndeplini chemarea lorŭ după cuviință, décă nu s'ar fi ivitŭ bărbațĭ cu inimă nobilă, ómenĭ doritorĭ de înaintarea némului și bisericei lorŭ, carĭ sĕ le dea mână de ajutorŭ și astfelŭ sĕ le ridice din trista stare, în care se aflau.

De astfelŭ de bărbațĭ cu inimă nobilă, grațiă cerului prea înaltŭ, a avutŭ parte și mica nostră comnnă bisericéscă; *Dĕrstele Brașovului.* Anume în deceniile din urmă cu deosebire doi bărbațĭ s'au distinsŭ prin ajutorarea lipsitei nostre parochii, doi bărbațĭ, ale cărorŭ binefacerĭ s'au revĕrsatŭ asupra școlei și bisericei nóstre, astfelŭ cum o plóiă mănósă de vară se revarsă asupra holdelorŭ ofeiite de arșița sórelui.

Unulŭ din acești vrednicĭ bărbațĭ a fostŭ rĕposatulŭ comerciantŭ din Brașovŭ *Dumitru Eremia*, de origine din Bacifalulŭ Săcelelorŭ. Indemnatŭ de frumosulŭ esemplu alŭ părintelui sĕu, care la anulŭ 1832 ajută pe parochienii noștri la împodobirea edificiului bisericei cu unŭ turnŭ de petră în loculŭ celui de lemnŭ de mai nainte, cu considerabila sumă de 3000 sfanțĭ austriacĭ, fericitulŭ Dumitru Eremia nu dete nicĭ când uitării comuna nóstră bisericéscă, ci purtà grijă de dênsa în tocmai ca și marinimosulŭ sĕu antecesorŭ. In repețite rêndurĭ dênsulŭ procură cărțile pe școlă trebuinciose la mai mulțĭ copii sĕracĭ și împărțì la vreme de nevoiă ajutóre destulŭ de însemnate la mai multe familii lipsite din parochia nostră. Și tóte aceste bunătățĭ dênsulŭ le făcea în taină, feritŭ de ochii lumei, de óre-ce nu era iubitorŭ de trâmbița svonului, ci voia ca în adevĕrŭ sĕ nu scie stânga ceeace face drepta. — Afară de aceea pe la anulŭ 1850 dênsulŭ împodobì biserica nóstră cu unŭ iconostasŭ frumosŭ sculptatŭ și auritŭ și cu o candelă de argintŭ, două obiecte prețióse în prețŭ de peste 150 fl. v. a.

Déră nicĭ pe patulŭ de morte vrednicul Românŭ și creștinŭ Dumitru Eremia (rĕposatŭ în 7 Ianuariu a. c.) nu'șĭ uită de biserica și școla nostră, ci dispuse, ca din averea sa sĕ se cedeze parochiei nostre o casă cu grădină în prețŭ de 1200 fl. v. a., pe care o poseda la noi în Derste, și deosebitŭ de acesta, suma de 50 fl. v. a., precum și unŭ rêndŭ de odăjdii preoțescĭ. Disposițiunea acesta se esecută cu cea mai mare consciențiositate, cu deosebire în urma stăruinței harnicilorŭ nepoțĭ ai rĕposatului, a d-lorŭ Nicolae Eremia și Iónŭ Burduloiu, astădĭ posesori ai vechei și solidei firme Dumitru Eremia, și astfelŭ în sĕptĕmânile trecute biserica nostră intră în modŭ oficiosŭ în posesiunea realitățiĭ amintite, care de bună sémă ne va ajuta multŭ la acoperirea lipselorŭ comunei nóstre bisericescĭ.

Unu sprijinitorŭ totŭ așa de devotatŭ alŭ bisericei și alŭ școlei nóstre a fostŭ venerabilulŭ comerciantŭ *Radu Pascu*, rĕposatŭ în 17 Octomvre v. a. c. în Brașovŭ. Născutŭ în comuna nostră, rĕposatulŭ Radu Pascu nu a fostŭ ca atâțĭ alții, carĭ décă se depărteză dela vatra părintescă și décă ajungŭ la o stare mai bună materială, dau cu totulŭ uitării loculŭ nascerei lorŭ și pe consătenii lorŭ de odinióră, ci dimpotrivă dênsulŭ, după ce prin neobosita sa activitate și cu ajutorulŭ lui D-deu șĭ-a câștigatŭ o posițiune respectabilă în societate, șĭ-a adusŭ cu dragŭ aminte de loculŭ, în care a vĕdutŭ pentru întâia dată lumina dilei, și a căutatŭ a fi folositorŭ acelora, din mijloculŭ cărora s'a ridicatŭ. In chipulŭ acesta dênsulŭ n'a pregetatŭ a ajuta în repețite rêndurĭ pe locuitorii comunei nóstre atâtŭ cu fapta, câtŭ și cu prielnicele sale sfaturĭ.

La completarea edificiului școlei nostre vrednicul rĕposatŭ ne ajută cu suma de 100 fl. v. a. Totŭ în favorulŭ școlei nóstre în anulŭ 1884 dênsulŭ întreprinse o colectă în cerculŭ cunoscuților sĕi din Brașovŭ, care colectă produse suma de 160 fl. v. a. Mai departe la rĕposarea iubitei sale soții, întêmplată în vara anului acestuia, dênsulŭ dărui pe séma bisericei nóstre unŭ rêndŭ de odăjdii de catifea négră, și în sfêrșitŭ în ultimele dile ale vieței sale, după cum ne împărtășiră vrednicii sĕi urmașĭ, îndestrà din nou școla nostră cu o fundațiune de 500 fl. v. a., care fundațiune va purta numele sĕu, atâtŭ de scumpŭ pentru noi.

Aceste lucrurĭ ne-am simțitŭ datorĭ a le aduce la cunoscința obștei celei marĭ românescĭ, ca astfelŭ faptele cele bune sĕ nu rĕmână necunoscute, ci sĕ servéscă și altora ca îndemnŭ spre binele națiunei și alŭ bisericei nóstre.

Eternă fiă amintirea lui Radu Pascu și Dumitru Eremia! Binecuvêntarea lui D-deu sĕ însoțéscă pe urmașii lorŭ la totŭ pasulŭ!

Derste, în 16 Noemvre v. 1887.

In numele comitetului parochialŭ

Toma Bârsanŭ, parochŭ și președinte. *Iónŭ Broșu*, secret.

„Albina« institutŭ de creditŭ și de economii Filiala Brașovŭ.

Conspectulŭ operațiunilorŭ de cassă în luna Noemvre 1887.

Intrate:

Numĕrariu din 31 Octomvre 1887	fl.	24945,45
Depunerĭ	fl.	78047,44
Cambii rĕscumpĕrate	fl.	99360.18
Conturĭ curente	fl.	29032.62
Imprumuturĭ pe producte	fl.	2494,71
Imprumuturĭ pe efecte	fl.	6969,—
Monetă	fl.	4642,26
Interese și provisiunĭ	fl.	3274,34
Comisiuni	fl.	1183,91
Diverse	fl.	754,85
	fl.	241704,76

Eșite:

Depunerĭ	fl.	58226,20
Cambii escomptate	fl.	96736.59
Conturĭ curente	fl.	16971,13
Imprumuturĭ pe producte	fl.	13015,67
Imprumuturĭ pe efecte	fl.	7930,—
Monetă	fl.	14236.04
Interese și provisiunĭ	fl.	280 86
Comisiunĭ	fl.	1536,21
Diverse	fl.	711.14
Spese și salarie	fl.	754 93
Numĕrariu cu 30 Noemvre 1887	fl.	31305.99
	fl.	241704,76

Brașovŭ, în 30 Noemvre 1887.

Valeriu Bologa m. p. dirigentŭ. *V. Gămulea* m. p. comptabilŭ.

N. P. Petrescu m. p. *adjunctŭ*

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

PARIS, 3 Decemvre. — *Mesagiulŭ lui Grévy* dice că dênsulŭ ar fi avutŭ dreptulŭ și datoria sĕ rĕmână la postulŭ sĕu, dér vrea sĕ evite orĭ ce conflictŭ și de aceea *demisioneză.* Respunderea o lasă acelora, carĭ o iau asupră-le. Regimulŭ sĕu a păstratŭ Franciei 9 anĭ de pace și de ordine. Dênsulŭ doresce ca lovitura îndreptată contra lui sĕ nu lovéscă republica.

Camerile au primitŭ mesagiulŭ tăcêndŭ.

Congresulŭ e convocatŭ pe după amédĭ la 2 óre la Versaille.

In orașŭ a domnitŭ séra cea mai mare ferbere. Grupurĭ de manifestanțĭ s'au dusŭ la primăriă, unde magistratulŭ a decisŭ sĕ se ducă în cameră și sĕ o învite a se alătura lui ca sĕ mântuéscă republica.

Nicĭ unŭ incidentŭ n'a fostŭ.

PARIS, 5 Decemvre. — *Pretutindenea e cea mai mare ordine și deplină mulțămire asupra resultatului alegerei președintelui republicei.*

Sadi-Carnot, noulŭ președinte, s'a și instalatŭ în palatulŭ Eliseului, unde a primitŭ felicitările.

Séra a demisionatŭ cabinetulŭ.

ROMA, 5 Decemvre. — In Fuscaldo și Bissignano au fostŭ două violente cutremure de pămêntŭ, In Fuscaldo nu e nicĭ o daună, în Bissignano au cădutŭ jertfă 20 de ómenĭ.

DIVERSE.

Turnura fatală. — Écă o nenorocită întêmplare care are sĕ dea o mare lovitură turnurei pe care o portă dómnele: Acum câteva dile, la Hackney, aprópe de Londra, o femeiă în etate de 26 de anĭ, anume Georgina Jude, se îmbrăca în camera sa, când aplecându-se ca sĕ ia de pe o masă o pereche de manșete, turnura i se apropiă de foculŭ care ardea în sobă și luă focŭ. Sĕrmana juna femeiă vĕdêndŭ că este încongiurată de flacărĭ, eșì pe stradă desperată și scoțêndŭ țipete îngrozitóre. Trecĕtorii putură sĕ stingă acestŭ incendiu ambulantŭ. Nenórocita Georgina Jude murì însĕ peste câteva ore, victimă a turnurei sale.

Imperatulu Rusiei proprietarŭ de case în Berlinŭ. In anulŭ 1838 Țarulŭ Nicolau a cumpĕratŭ o casă pentru efectuirea unorŭ lucrărĭ de ale sale private în Berlinŭ, prin ceea ce numele lui s'a indusŭ în șirulŭ cetățenilorŭ berlinezĭ. Ca cetățenŭ se simțì îndatoratŭ a veni și elŭ în ajutorŭ nefericițilorŭ din Berlinŭ, ca și alțĭ cetățenĭ mărinimoșĭ, carĭ se îngrijescŭ de viéța celorŭ lovițĭ de sórte grea. Din suma de 500 de galbenĭ ce Țarulŭ Nicolau o trimise magistratului din Berlinŭ, s'a ridicatŭ în acestŭ orașŭ unŭ spitalŭ, cu numele sĕu, care oferă la 95 cetățenĭ bĕtrânĭ o îngrijire gratuită. Dreptulŭ de moștenire dela Țarulŭ Nicolau a trecutŭ asupra următorilorŭ lui, și dela aceștia asupra actualului Țarŭ, care posesiunile sale în Berlinŭ le ține ca unŭ dulce suvenirŭ dela antecesorii sĕi.

Prințulŭ Bulgariei. — Se scie că agentulŭ Waldapfel din Pesta pretinde banĭ dela prințulŭ Ferdinand pentru óre-care serviții, ce i-arŭ fi adusŭ cu ocasia alegerii lui tronulŭ bulgarŭ. Acum se scrie din Pesta, că afacerea s'a aplanatŭ cu pace. Acum câte-va dile consilierulŭ Fleischmann și comitele Zichy s'au dusŭ la advocatulŭ Nagy și au depusŭ suma de 8000 florinĭ pentru satisfacerea pretențiunilorŭ lui Waldapfel, luândŭ în primire, în schimbŭ, tóte scrisorile, depeșile și alte documente relative la afacere.

Cămașă electrică. — Una din cele mai nouĕ invențiunĭ ale sciinței higienice e cămașa electrică, în care se află ocsidŭ de cusutorŭ, cupru, zincŭ și ferŭ, și adecă așa aședate, că unele fire suntŭ impregnate cu aceste ocside și alte fire, carĭ suntŭ vîrîte printre firele ocsidate, suntŭ din fire obicĭnuite. O așa cămașă representă o bateriă electrică. Pentru cei carĭ suferŭ de reumatismŭ, cămașa electrică e fórte bine-făcĕtóre, și se póte întrebuința și ca armă de apĕrare.

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ Dr. Aurel Muresianu.

și ceea ce este mai regretabilŭ ne convinge pe deplinŭ că esistă în ea unŭ spiritŭ de antipatiă, de ură fața de totŭ ce este industriașŭ. Mai bine preferă o viéță nemernică de servitorŭ și hamalŭ de cele mai multe orĭ decâtŭ sĕ fie silitŭ a învĕța o meseriă. Și ce vedemŭ, care este urmarea naturală a acestei antipatii? Ne vedemŭ copleșițĭ de o mulțime de măeștri streinĭ, cărora le devenimŭ tributarĭ și pentru cele mai meschine lucrurĭ cu sume considerabile, ér noi esecutămŭ lucrurile cele mai grele și cele mai neplăcute pentru o plată de nimica.

Ne vedemŭ necesitațĭ a ne adresa și a ne pune la disposițiă și capriciulŭ lorŭ pe banii noștri și nu putemŭ ajuta cu nimicŭ nemului nostru, redusŭ din propira-i vină la sapă de lemnŭ. Ne vedemŭ în fine periclitată chiar individualitatea, căcĭ cestiunea pânii este pusă la ordinea dilei, ca o cestiune de urgență și lipsele fisice cerŭ sacrificii morale aprópe în totdéuna!

Cum vomŭ puté scăpa din aceste peripeții, décă poporulŭ nostru nu va voi sĕ îmbrățișeze în massă ramura industrială? Ce ne póte oferi mai multă garanță pentru viitorŭ, décă nu o clasă alesă de industriașĭ și comersanțĭ, ómenĭ independențĭ și cu mână liberă în tóte acțiunile lorŭ?.... Și acésta se pare că a înțeles'o poporulŭ românŭ, décă nu totŭ, celŭ puținŭ o parte mare, căcĭ vedemŭ în timpulŭ mai nou aprópe în tóte ramurile industriale aplicațĭ tinerĭ românĭ. Avemŭ chiar satisfacțiunea de a vedé măeștri probațĭ în tóte aceste ramurĭ și nu ne îndoimŭ că prin sprijinulŭ și îngrijirea societăților industriale în curêndŭ vomŭ posede unŭ numĕrŭ considerabilŭ pe fiecare terenŭ!

Bărbații generoșĭ, recunoscêndŭ însemnătatea industriei, n'au pregetatŭ și nu vorŭ pregeta a încuraja și ajutora pe tinerimea română dedicată acestei ocupațiunĭ destulŭ de satisfăcĕtóre. Ba ce este mai multŭ, industria de casă, care formeză fala româncelorŭ, nóstre atâtŭ pentru producerea lucrărilorŭ curatŭ artistice, admirate de toțĭ câțĭ au avutŭ ocasiunea de a le cunósce, câtŭ și pentru prelucrarea lorŭ în modŭ economicŭ, a începutŭ sĕ-șĭ ia unŭ nou avêntŭ prin esercitarea ei în modŭ sistematicŭ și raționalŭ în urma cursurilorŭ introduse aprópe în fiecare scólă rurală pentru a oferi unŭ nou isvorŭ de câștigŭ séu celŭ puținŭ unŭ nou mijlocŭ de satisfacțiune a trebuințelorŭ crescênde pe di ce merge.

Industria de casă, ocupațiune străveche a țĕrancelorŭ romăne, a fostŭ într'adevĕrŭ o condițiune ușurătóre a esistenței familiare, că totŭ ce vedemŭ în casa lui cu puține escepțiunĭ, și cu deosebire îmbrăcămintea, au eșitŭ din mânile femeii în timpulŭ ernii, când lucrulŭ câmpului a încetatŭ. Cum șĭ-ar fi pututŭ elŭ însĕ procura tóte acestea prin munca mânilorŭ sale? Numai industriei de casă avemŭ de a mulțămi starea în câtva mai îmbunătățită a țĕranului românŭ! pe lângă vitalitatea naturală în butulŭ tuturorŭ inconvenientelorŭ și greutățilorŭ ce au cădutŭ asupra lui!

Mai multŭ însĕ este de așteptatŭ dela industria mare, care este unŭ isvorŭ sigurŭ de bunăstare și cultură! Numai când vomŭ posede unŭ numĕrŭ mai mare de meseriașĭ românĭ putemŭ spera la o îmbunĕtățire a națiunei în genere, putemŭ conta pe o clasă, care în urma esistenței ei asigurate va fi în stare a se opune tuturorŭ vicisitudinilorŭ ce ar adveni! Numai astfelŭ ne putemŭ ridica de pe stadiulŭ actualŭ în rêndurile cele dintêiu ale societății prin avuțiă și cultură; numai astfelŭ vomŭ pute obține și menține nivoulŭ ce cu dreptŭ cuvêntŭ ne compete!! Numai altfelŭ putemŭ deveni și de sigurŭ vomŭ deveni temuțĭ și respectațĭ!!

Căcĭ:

Industria și păstrarea
Face-avutŭ și respectatŭ
Pe acela ce'n lucrarea
Lui stăruie ne'ncetatŭ!

Brașovŭ, Octomvre 1887.

Cursulŭ la bursa de Viena.

din 2 Decemvre st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 5%	99 —	Bonurĭ croato-slavone	104 25
Rentă de hârtiă 5%	98.60	Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	99.—
Împrumutulŭ căilorŭ ferate ungare	149.25	Împrumutulŭ cu premiu ung.	123 90
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	95 70	Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	123.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	125 60	Renta de hârtiă austriacă	81 15
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	112 —	Renta de arg. austr.	82.40
Bonurĭ rurale ungare	104 40	Renta de aurŭ austr.	111 90
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.40	Losurile din 1860	135 —
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104 20	Acţiunile băncei austro-ungare	887 —
Bonurĭ cu cl. de sortare	104 20	Act. băncei de creditŭ ung.	283.50
Bonurĭ rurale transilvane	104 60	Act. băncei de creditŭ austr.	276.70
		Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.93
		Napoleon-d'orĭ	9.95
		Mărcĭ 100 împ. germ.	61 70
		Londra 10 Livres sterlinge	125 75

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 19 Noemvre st. v. 1887.

	Cump.	vend.
Renta romănă (5%).	93½	9.½
Renta rom. amort. (5%)	96—	97—
» convert. (6%)	91—	92—
Impr. oraş. Buc. (20 fr.)	34—	36—
Credit fonc. rural (7%)	105—	106—
» „ „ (5%)	91¾	92¼
» » urban (7%)	103—	104—
» » » (6%)	96—	97—
» » » (5%)	87½	88½
Banca naţională a Romăniei 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
» » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	14.¼	15.—
Bancnote austriace contra aurŭ.	2.03	2.04

Cursulŭ pieţei Braşovŭ

din 3 Decemvre st. n. 1887.

Bancnote romănescĭ	Cump.	8.53	Vend.	8.55
Argint romănesc	»	8.50	»	8.52
Napoleon-d'orĭ	»	9.94	»	9.96
Lire turcescĭ	»	11.22	»	11.25
Imperialĭ	»	10.22	»	10.26
Galbenĭ	»	5 87	»	5.90
Scrisurile fonc. »Albina« 6%	»	101.—	»	102.—
„ » „ 5%	„	98.—	-	99.—
Ruble Rusescĭ	»	110.—	»	111.½
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

Nr. 12,340—1887.

Publicaţiune.

Spre scopulŭ asigurărei lucrărilorŭ curăţirei uliţelorŭ şi canalurilorŭ în cetatea Braşovŭ şi suburbiile sale pentru durata din 1 Ianuarie 1888 până în 31 Decemvre 1890 se va ţiné Vinerĭ în 9 Decemvre a. c. o pertractare de oferte scripturistice.

Amatorii pentru acéstă întreprindere au ca sĕ-şĭ aştérnă la d-lŭ primarŭ Franciscŭ de Brenneiberg în 9 Decemvre a. c. înainte de prânḑŭ dela 9—12 óre ofertele scripturistice, sigilate şi provĕḑute cu unŭ timbru de 50 cr. precum şi cu unŭ vadiu de 5% din suma aceea ce se oferéză pe unŭ anŭ, observându-se totdeodată, cum că după 12 óre înainte de prânḑŭ a amintitei ḑi nu se mai primesce nici unŭ ofertŭ.

Ofertele, carĭ au sĕ se aştérnă, au ca sĕ se conţină dechieraţiunea oferentului, cum că i suntŭ cunoscute condiţiunile de oferte şi de contractŭ şi că se supune lorŭ pe deplinŭ.

Suma anuală ce se pretinde de oferentŭ pentru îngrijirea amintitelorŭ lucrărĭ, are de a se aminti în ofertŭ cu chiaritate în litere şi cifre.

Deschiderea comisionară a ofertelorŭ aşternute la timpulŭ prescrisŭ se va esopera în 9 Decemvre a. c. la oficiolatulŭ economicŭ orăşenescŭ. Condiţiunile de oferte şi acele contractuale se află până la ḑiua pertractărei de oferte la oficiolatulŭ economicŭ oraşenescŭ spre examinare şi decopiare, pe când condiţiunile contractuale se potŭ examina, în decursulŭ duratei contractuale, de fie-cine în archivulŭ casei sfatului.

Braşovŭ, 24 Noemvre 1887.

3—3 **Magistratulŭ orăşenescŭ.**

9081/1887. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A brassói kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhirré teszi, hogy Turku Iuon végrehajtatonak Crăciun Iuon és neje végrehajtást szenvedő elleni 150 frt. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék zernesti kir. járásbiróság területén lévő Zernest községe határán fekvő a zernesti 1017 szám tjkvben 1002. 1003. 1850. 2336/1. 3969/1. 6008. 6246. 11412/1. hrsz. fekvőkre 422 frtban, az 1002 hrsz. fekvőn Sielariu Vladu lakási és haszonélvezeti jogának fentartásával az 1024 sz. tjkvben 3434/1. 5037. 5340. 8368 hrsz. alatti fekvőkre 25 frtban az árverést ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennti ingatlanok az 1887. évi Deczember hó 30-ik napján d. e. 9 órakor a zernesti község irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881: LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi November hó 1-én 3333 szám allatt kelt igazságügyministeri rendelet 8 § ban kijelőlt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170 §. értelmében a bánatpénznek a biróságnal előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Brassó, 1887 évi Oktober hó 18-ik napján. A kir. törvényszek mint tkkvi hatósága

Nr. 564—1887.

Publicaţiune.

In urma procesului vinculiarŭ intentatŭ la acestŭ forŭ de Nastasia Crişianu ca A. contra bărbatului sĕu Bruchentariu Vasilica ca I., prin acésta este legitime citatŭ a se presenta în persónă înaintea acestui forŭ matrimonialŭ în terminu de unŭ anŭ şi o ḑi, spre a lua parte la pertractările vinculari cu soţia sa, căcĭ la din contră procesulŭ se va pertracta şi decide şi în absenţa dênsului.

Dela presidiulŭ tribunalului matrim. gr. cat. de 1-a instanţă a tractului Dergei.

Dergea, la 28 Noemvre 1887.

Ioanŭ Haţieganŭ,
V.-protop. tract. şi preside alŭ for. matr.

1—3

Nr. 11,047—1887.

Publicaţiune.

Pentru asigurarea liferaţiunei **rechisitelorŭ de cancelariă** necesare pe anulŭ 1888 pentru oficiulŭ centralŭ alŭ judecătoriei pupilare şi pentru biuroulŭ de verificare pentru mĕsurĭ şi greutăţĭ din comitatulŭ Braşovului, se va pertracta în **15 Decemvre** a. c. 10 óre a. m. la oficiulŭ vice-comitelui asupra ofertelorŭ făcute prin scrisóre sigilată.

Doritorii de a concura la acéstă liferaţiune suntŭ provocaţĭ până la ḑiua şi ora de mai susŭ a-şĭ trimite la oficiulŭ vice-comitelui ofertele lorŭ în scrisŭ şi sigilate provĕḑute fiindŭ cu vadiu de 20 fl. şi mostrele trebuincióse.

Condiţiunile de liferare se potŭ vedé de adĭ încolo la oficiulŭ administrativŭ alŭ vice-comitelui în orele de oficiu.

Braşovŭ, 24 Noemvre 1887.

Iuliu Roll,
Vice-comite şi consiliarŭ reg.

1—2

Nr. 11.048—1887.

Publicaţiune.

Pentru asigurarea liferaţiunei îmbrăcămintelorŭ necesare pe an. 1888 pentru servitorii judecătoriei comitatului Braşovŭ se va pertracta în ḑiua de **15 Decemvre** a. c. 9 óre a m. la oficiulŭ vicecomitelui asupra ofertelorŭ făcute prin scrisorĭ sigilate.

Doritorii de a concura suntŭ provocaţĭ a-şĭ trimite până la ḑiua şi ora de mai susŭ ofertele lorŭ la oficiulŭ vicecomitelui, provĕḑute fiindŭ cu 80 fl. vadiu şi mostre de postavŭ şi de materiă pentru îmbrăcăminte de vară.

Imbrăcămintele ce suntŭ a se lifera constau din următórele bucăţĭ:

4 mantale.
5 atile.
6 rocurĭ.
5 nădragĭ (unguresci).
6 pantalonĭ.
11 veste (jiletcĭ).
11 scurteicĭ (mânecare) de vară.
11 nădragĭ de vară.
22 legăturĭ de gâtŭ (cravate).
11 căciulĭ (şepcĭ).

Condiţiunile de liferare se potŭ vedé de adĭ încolo la oficiulŭ administrativŭ alŭ vice-comitelui.

Braşovŭ, 24 Noemvre 1887.

Iuliu Roll,
Vice comite şi consiliarŭ reg.

1—2

Avisŭ d-lorŭ abonaţĭ!

Rugămŭ pe d-nii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe făşia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Domnii ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa ămuritŭ şi sĕ arate şi posta ultimă.

Décă se ivescŭ iregularităţĭ la primirea ḑiarului onor. abonaţĭ suntŭ rugaţĭ a ne încunosciinţa imediatŭ prin carte postale, ca în câtŭ depinde dela noi, sĕ se delătureze. *ADMINISTR. „GAZ. TRANS."*